

Katoliški GLAS

Uredništvo in uprava:
Gorica, Riva Piazzutta štev. 18
Poduredništvo:
Trst, Vicolo delle Rose štev. 7

Cena: Posamezna štev. L 25
Naročnina: Mesečno L 110
Za inozemstvo: Mesečno L 190
Poštno ček. račun: štev. 24/12410

Leto VIII. - Štev. 8

Gorica - 23. februarja 1956 - Trst

Izhaja vsak četrtek

NOVI PROTESTI

Številnim protestom političnih skupin na Tržaškem in Goriskem zaradi krivčnega zakonskega osnutka za slovenske šole, so se pridružili protesti slovenskih katoliških kulturnih in verskih organizacij na Tržaškem.

Omenjene organizacije protestirajo proti osnutku zakona, ki zahteva:

1. posebno prošnjo za vpis v slovenske šole,

2. posebno komisijo, ki naj o teh prošnjah odloča,

3. da so slovenske šole dostopne le Slovencem, ki so italijanski državljanji. Te gorne zahteve, pravi protest, so v ocitnem nasprotju z osnovnimi človečanskimi sproščinami, nasprotno Ustavi italijanske republike in duhu Posebne spomenice londonskega sporazuma.

Katoliške kulturne in verske organizacije pozivajo zato predsednika republike, predsednika vlade, prosvetnega ministra, tržaškega škofo in generalnega vladnega komisarja, da v smislu pomirjenja med obema narodnostnima skupinama, ki tu prebivata, zastavijo ves svoj vpliv, da se iz tega zakonskega osnutka črtajo vse one določbe, ki bi kakorkoli ovirale svoboden in nemoten razvoj slovenskega šolstva.

NAŠI PROTESTI NISO OSAMLJENI

»Katoliški glas« je že zadnjic omenil pisanje katoliškega tednika »Vita Nuova«, ki je glasilo ital. katol. v Trstu in se zavzem za naša razburjenja radi krivčnega zakonskega osnutka za slovenske šole. Tudi izjave Diega de Castro govorje pogosto v naši pridi, ko daje nasvetne odgovornim politikom in upraviteljem tega področja. Danes pa moramo omeniti pisanje rimskega socialdemokratičnega dnevnika »LA GIUSTIZIA«, ki je objavil 8. februar, članek z naslovom: Recipročnost za šole. Članek se glasi: »Politični predstavniki manjšine in poznejši krajevni politični opozovalci preučujejo pravno ureditev slovenskih šol. Predloženi načrt je vzbudil živahn reakcijo med vsemi slovenskimi skupinami, ki vidijo v njih slabu spoštovanje demokratičnih načel. Tudi mi moramo odločiti vodila tega načrta, ker mislimo, da je treba zajamčiti svobodno izbiro šole.«

Le če ne bomo ustvarjali birokratskih vajeti med slovensko manjšino in slovensko šolo, bomo lahko vili Slovencem zavajanje v Italijo, kajti sicer se bodo, četudi neopravljeno, čutili žrtve diskriminacijske politike. Zakonski osnutek dejansko podreja vpis v vse slovenske šole predložiti prošnje, o kateri bo odločala posebna mešana komisija in ne dovoljuje, da bi se vpisali v slovenske šole otroci apolidov, (ki so slovenski begunci in se niso dobili italijanskega državljanstva) ali tujcev, ki bivajo v Italiji (z rednim dovaljenjem italijanskih oblasti).

Apolidi so po večini katoliškega prepričanja, tujcev pa je smešno malo in zdi se

namalo logično, da, ker so slovenske šole že tu, ne bi dovolili njihovim otrokom, da bi jih obiskovali, ker Spomenico o soglasju ne predvideva ustanovitev zasebnih slovenskih šol v Trstu, in zasebnih italijanskih šol v Istri. Zdi se pa nam, da vprašanje pravne ureditve slovenskih šol v Italiji, ne more biti ločeno od pravne ureditve italijanskih šol v Istri in da mora zato neposredno zanimati naše zunanjne ministrstvo. V tem primeru torej pride v poštev recipročnost in mi zahtevamo, da se spoštuje.

Pripravljeni podpreti upravičene razloge manjšine pa moramo po drugi strani dosegri preneganje sistemov, ki jih izvajajo po nekaterih krajih po Istri, kjer zelo mnogim italijanskim otrokom ne dovoljuje obiskovanja italijanskih šol. Bila pa bi zelo slaba politika, če bi se podali na pot omejevanju in diskriminaciji, ko pa bi prav v okviru Spomenico o soglasju ter novih odnosov, ki se razvijajo med državama ob Jadranu, moralni odpraviti vzroke, ki globoko vznenirajo življenje na obeh straneh. Zato ponavljamo: VPRASANJ SLOVENSKE ŠOLE V ITALIJI IN VPRASANJ ITALIJANSKE ŠOLE V JUGOSLAVIJI SE JE TREBA LÖTITI SKUPNO V DUHU RECIPROČNOSTI IN NA POLITIČNI RAVNI.« Tako piše »La Giustizia«, glasilo socialdemokratske stranke, kateri pripada tudi prosvetni minister Paolo Rossi.

NEKDO PA NE PROTESTIRA

Ko zasledujemo številne proteste proti krivčnemu šolskemu zakonskemu osnutku, moramo zabeležiti tudi žalostno vlogo, ki jo igra v tem oziru Jugoslavija. V časopisu onstran Fernetičev ne beremo protestov, ki bi jih podvzela Jugoslavija. Beremo le vesti v ljubljanskem časopisu, ki beleži naša lokalna prizadevanja in naše proteste. Jugoslavija pa, ki je sklenila sporazum v Londonu in ga podpisala, se za našo usodo ne meni. Sicer pa, kaj hoče viti in opozarjati svet, ko pa skoraj 40 tisoč beguncov iz Istre dovolj glasno obtožuje, kake razmere vladajo v Istri, od koder je odšlo v najhujšem mrazu pretekli teden 40 beguncov, ki so se kljub mrazu podali takoj na pot, brž ko so imeli vse potrebitno urejeno in niso niti čakali milijega vremena.

SOLSKI SVET

Spričo takega stanja je nujno, da se ne zanamamo na nikogar, ampak vzamemo vajeti v svoje roke. To je spoznanje, ki že dolgo časa zori v glavah naših vodilnih mož. Vodstvo Slov. demokratske zveze v Gorici je v tem pogledu že pred nekaj meseci dalo pobudo za ustanovitev Slovenskega šolskega sveta, ki naj bi prevzel vsestransko skrb za slov. šolstvo v Italiji. K stvari so bile povabljeni še druge organizacije. Bomo sedaj ob 12. urici ta glas in se združili v skupnem Slov. šolskem svetu?

kako bi komunisti zavojevali svet. Visoko vrednost je dal koeksistenci ali mirnemu sožitju in neutralnosti. Države, ki vodijo politiko koeksistence in neutralnosti, so torej hote ali nehote do vrata v službi sovjetske diplomacije in podpirajo njenou politiko proti svobodnim demokratičnim državam. Če so namreč te države neutralne, že slabijo zahodni svet in njegov boj s komunizmom. Hruščev in njegovi si mislijo: Vi bodite le neutralni, mi imamo zdaj opravka z načelnimi nasprotniki. Ko bomo opravili z njimi, bomo to lahko pohrustali še vas!

Morda se bo kdo vprašal, čemu je bil Hruščev tako brezbrizno odkrit, ko je nekomunistom govoril, da jih bo uničila sleherno svobodo in demokracijo! Kjer to ne bo šlo, to je, kjer bodo »kapitalisti« pretri, pravi Hruščev, pa bodo morali komunisti uporabiti ostrejše revolucionarne metode.

Ves govor se je vrtel okrog tega,

ocitno ne boji, ker ve, da je na svetu dovolj naivnežev, tepev in snobov, za katere je levčarstvo visoka moda.

Položaj je torej jasen, zahodni svet je opozorjen po ustih samega komunističnega poglavarja. Kdor podpira komuniste, prispeva k uvedbi nečloveške rdeče diktature, najslabšega totalitarizma vseh vrst in vseh časov. V istem govoru, v katerem je Hruščev povzdigoval koeksistenco, je priznal tudi njene meje, njen lažni zapeljivi značaj ter ji vzel vsakršno vrednost. Njegove besede namreč izvenijo tako, kakor če bi gospodinja govorila prasičem: živimo v miru drug poleg drugega. Jaz vam bom pomagala, da se zredite. Ko boste tako deheli in takolni, da se ne boste mogli več ne gibanati, ne braniti, vas bomo pa zaklali in pojedli.

+ Ezio Vanoni

V četrtek 16. februarja je v Rimu nenadoma umrl zakladni minister Ezio Vanoni. Pokojnik je študiral na univerzi Srca Jezusovega v Milanu ter se je posvetil gospodarskim in finančnim vprašanjem. Navadni človek ga pozna predvsem po znanim Vanonijevem zakonu o prijavi dohodkov, ki ga je on uvedel. Ta zakon prizadene predvsem uradništvo in delavstvo, radi pa se mu izmuznejo najimovitejši sloji. Seveda to ni krivda ministra, ampak tisti, ki niso pošteni in se svoji dolžnosti do države izmuznejo. Vanoni je bil namreč znan kot minister, ki je največ delal za revne in ponižane, ki je noč in dan tuhatal, kako bi se dalo odpraviti brezposelnost. V ta namen je zamislil znani desetletni načrt za povečanje dohodkov in zaposlenosti. Odločil se je za pogumno gospodarsko politiko, dasi je pazil, da ne bi trpela vrednost lire. Za Italijo je bil Vanoni v gospodarskem pogledu to, kar De Gasperi v politiki. Italija in Krščanska demokracija sta izgubili z njim velikega strokovnjaka in neutrudnega delavca za gospodarsko izboljšanje dejele, ki naj bi prineslo odrešenje najrevnejšim slojem. Bil je tudi skoz in skoz poštenjak, kar je v politiki žal marsikdaj redkost. Ne smemo pozabiti, da je imel vse te lepe lastnosti kot prepričan in dosleden katoličan.

*

Po odstopu Gave in smrti Vanonija sta ostali dve ministrstvi prazni. Predsednik Segni ju je takoj izpolnil. Za zakladnega ministra je imenovan senator Medici, za proračunskega pa senator Zoli. Oba sta člana krščanske demokracije. Imenovali so ju v sporazumu z ostalima vladnimi strankama. Segni je obljubil, da bo vladu nadaljevala dosedanje politiko, ki jo je na gospodarsko-socialnem področju začrtal pokojni Vanoni.

Srednji Vzhod

Zahod in Vzhod nadaljujeta hladno vojno za Srednji Vzhod. V Washingtonu sta Eisenhower in Eden napovedala skupne ukrepe za ohranitev miru na tamkajšnjem področju, ako bi bilo potrebno. Sovjetska vlada je nato v uradni izjavni povedala, da morajo zahodne velesile izvajati svoje ukrepe za Srednji Vzhod preko Združenih narodov in da jih morajo o vsakem nameravanem konaku prej obvestiti. Znana je tista sovjetska želja, da bi se Izraelci in Arabci stepili, ker silskomunisti od toke vojne obvezajo velikansko korist; in zdaj vidimo, da hoče sov. vlada res preprečiti sleherni nastop za preprečitev vojne z zahtovo, da morajo

Petrovo prvenstvo

Iz pastirskega pisma goriškega nadškofa za I. 1956

Kristus je vprašal apostole: »Kdo, pravijo ljudje, da je Sin človeka?« Odgovorili so mu: »Nekateri, da je Janez Krstnik; drugi, Elija; zopet drugi, Jeremija ali kdo izmed prerokov.« Reče jim: »Kaj pa vi pravite, kdo sem?« Spregovoril je Simon Peter: »Ti si Kristus, Sin živega Boga!« (Mt 16,13)

Tako slovesna izpoved vere, tako jasno in točno priznanje Kristusovega božanstva, ki je jedro vse vere, ni bila goli izsledek Petrovega človeškega spoznanja. Peter je izpovedal to po božjem navdihnjenu. Kristus pa ga je nagradil z veličastno obljubo prvenstva v Cerkvi: »Blagor ti, Simon, Jonov sin, zakaj meso in kri ti nista tega razodela, ampak moj Oče, ki je v nebesih. Pa tudi jaz tebi povem: Ti si Peter — Skala — in na to skalo bom sezidal svojo Cerkev in peklenška vrata je ne bodo premagal. In dal ti bom ključe nebeskega kraljestva. In kar koli boš zavezal na zemlji, bo zavezano v nebesih, in kar koli boš razvezal na zemlji, bo razvezano v nebesih.« (Mt 16,17-19)

Peter je ona trdna in neokrušljiva skala, na kateri temelji vsa zgradba. Ključi nebeskega kraljestva so zgovorna prispoloba polne oblasti, ki bo dana Petru. Kdor ima ključe, razpolaga z oblastjo odpiranja in zapiranja. Peter ima ključe, ki odpirajo, to je, ki odvezujejo od grehov in kazni, ki delijo milosti, po katerih vse doživljajo polnost Kristusovega življenja. Peter ima ključe, ki zapirajo, to je, ki izdajajo postave in prepovedi, ki onemogočujejo krive poti in zmote. Peter torej svobodno odpira in zapira, veže in razvezuje. Kolika polnost oblasti!

Tej veličastni obljubi je Kristus dodal važno dopolnilo. Po zadnji večerji je rekel Petru: »Simon, Simon, glej, satan vas je hotel imeti, da bi vas presejal kakor pšenico; jaz pa sem prosil zate, da ne opeša tvoja vera. In ko se ti svoj čas spreobnese, potrdi svoje verbo.« (Lk 22,31)

Priznavamo za versko resnico, da je Kristus podelil Petru in njegovim naslednikom prvenstvo v Cerkvi in obenem s prvenstvom tudi nezmotljivost, tako da je Peter opora in voditelj svojim tovarišem v apostolatu in vsem vernikom v nevarnosti življena.

PODELITEV PRVENSTVA

Tu pa moramo opozoriti na neko važno posebnost. Ta obljuba je nekaka Jezusova oporoka. Po vstajenju, ko se je Kristus v tretjič prikazal, je Petru tudi dejansko izročil prvenstvo. Po jedi je Jezus rekel Petru: »Simon, ali me ljubiš bolj kot tile?« — Peter mu odgovoril: »Da, Gospod, ti veš, da te ljubim!« — Reče mu: »Pasi moja jagnjeta!« — Zopet v drugo mu pravi: »Simon, ali me ljubiš?« — Odgovori mu: »Da, Gospod, ti veš, da te ljubim.« — Reče mu: »Pasi moja jagnjeta!« — V tretje mu pravi: »Simon, ali me ljubiš?« — Peter se užalosti, ker meni, da mu ni dovolj toplo izrazil svoje ljubezni, in trepetajoči pravi: »Gospod, ti veš vse, ti veš, da te ljubim!« — Tedaj pa mu reče: »Pasi torej moja jagnjeta in moje ovece!«

Značilna je razlika v izrazih, s katerimi je Jezus Petru prvenstvo obljubil in pozneje izročil. Pri obljubi je poudarjena oblast, ki mu je namenjena: skala, ključi, peklenška vrata; pri izročitvi oblasti pa Kristus zahteva ljubezni: me ljubiš? — pasi! Peter je postavljen za vesoljnega pastirja, da bi ljubil in se žrtvoval za druge, ne pa da bi samovoljno gospodoval; oblast mu je bila dana, da bi ljubil, varoval in reševal jagnjita in ovece.

Peter je prejel prvenstvo z vso ponižnostjo in ljubezni: prejel je vodstvo sv. Cerkve, predsedoval je prvemu zboru, kjer so izvolili apostola sv. Matijo, kot prvi je govoril na binkosti v Jeruzalemu in branil pred sodniki čast Kristusovo, prvi med apostoli je začel spreobračevati pogane . . .

PETROVO PRVENSTVO

Prvenstvo, ki ga je Gospod dal sv. Petru, mora biti enako trajno kot Cerkev sama. Kajti če mora stavba kat. Cerkev trajati na vse veče, mora prav enako trajati tudi njen temeljni kamen, sicer bi se vsa stavba porušila. Kristusove besede so v tem pogledu zelo jasne: »Na tej skali bom sezidal svojo Cerkev in peklenška vrata je ne bodo premašala.« Razvidno je torej, da ta skala ne bo odpovedala radi neomahljive trdnosti Petra in njegovih naslednikov, rimskih papežev.

Ključi, ki jih je Kristus izročil sv. Petru, odpirajo nebeska vrata ljudev vseh narodov in jezikov vseh časov, zato pa se mora Petrova oblast raztegati na vse svet in trajati nepretrgom v njegovih naslednikih. In zato so po mučeniji smrti apostola Petra sledili papeži: Lin, Klet, Klemen . . . katere je krščanski Vzhod in Zapad priznaval za zakonite Petrove naslednike, dediče njegove vesoljne oblasti in občnega očetovstva. Vsi cerkveni zbori so priznavali kot dokončne razsodbe rimskih škofov. Res da so v zgodbini nastali odpadi in razkoli, to pa ni nikakor uničilo veljavnosti Kristusovih besed: »Na tej skali bom sezidal svojo Cerkev!« — »Kjer je Peter, tam je Cerkev.« (Sv. Ambrož)

skladu z moskovsko propagando, ki vedno govorji o miru ter povsod ustanavlja mirovne odbore.

Francija - Afrika

Molletova vlada se pogaja z Marokci za večjo samostojnost Maroka. Podobno samostojnost je Mollet obljubil tudi Alžircem. Še prej bodo v Alžiru volitve po novih načilih, da se bodo Francozi sploh lahko s kom pogajali. V Parizu je opaziti, da Mendes-France ne podpira z vsem srečem Molleta. Ali mora kuje načrte, da bi prevzel njeovo mesto kot predsednik vlade?

NAŠ TEDEN V CERKVI

26. 2. nedelja, 2. postna: sv. Valburga, d.
 27. 2. pondeljek: sv. Andrej, šk.
 28. 2. torek: sv. Gabrijel od M. B., sp.
 29. 2. sreča: Stol sv. Petra v Antiohiji,
 sv. Roman, o.
 1. 3. četrtek: sv. Albin (Zorko), šk.
 2. 3. petek, prvi: sv. Neža Praška, d.
 3. 3. sobota, prva: sv. Kunigunda, ces.
- *

SV. GABRIJEL OD MATERE BOŽJE.
 Ni se šlo let od njegove smrti (27. 2. 1862). Rojen je bil v Asizijsku, mestu sv. Frančiška. Bil je veseli narave, kot sv. Frančišek. Kot mladenič je živel verno, vendar so ga

I Z S V. E V A N G E L I J A

Cisti čas je vzel Jezus s seboj Petra, Jakoba in njegovega brata Janeza, jih peljal posebej na visoko goro in se pred njimi spremenil: obraz se mu je zasvetil ko sonce, in njegova oblačila so postala bela kakor sneg. In glej, prikazala sta se mu Mojzes in Elija in sta govorila z njim. Oglasil pa se je Peter in rekel Jezusu: »Gospod, dobro je, da smo takaj: ako hočeš, naredimo tukaj tri šotore: tebi enega, Mojzesu enega in Eliju enega. — Ko je se govoril, glej, jih je obsenčil svetel oblak in glej, glas iz oblaka je rekel: »Ta je moj ljubljeni Sin, njega poslušajte. — Ko so učenci to slišali, so padli na svoj obraz in se silno bali. Jezus pa je pristopil, se jih dotaknil ter jim rekel: »Vstanite in ne bojte se. — Ko so pa oči povzdignili, niso videli nikogar razen Jezusa samega. Ko so šli z gore, jih je Jezus zapovedal: »Nikomur ne pravite tega, kar ste videli, dokler Sin človekov od mrtvih ne vstane.« *

Nebeško lepi prizor, ki so ga zrli Jezusovi ljubljenci na gori Tabor. ni le sijajen čudež, ki neizpodbitno govori o Zveličarjevi nadnaravnini moči, ampak merda tudi namig, podoba in prikazen tistega stanja, ki ga bodo imeli blaženi v nebesih: pravični se bodo, kot pravi sveto pismo, svetili kakor sonce. To pomeni, da se bodo spremenili:

Veliki četrtek v novih obredih

Obredi velikega četrtna so v novem obredniku tako razporejeni, da se jih bo udeležilo kar največ vernikov, saj se večinoma vršijo zvezcer. Omenimo le najvažnejše.

1. Po škofijskih cerkvah bo na veliki četrtek dopoldne samo škofova sv. maša — maša sv. krizme — med katero škof posveti sv. olje, t. j. sv. krizmo, sv. olje za maziljenje bolnikov in olje za sv. krst. Ker so duhovniki dopoldne prosti se bodo lahko udeležili te sv. muše in sodelovali pri posvečenju sv. olja, kot to predpisuje Cerkev. Iz stolnice ponesejo potem sv. olja v duhovnije, da se z njimi delijo sv. zakramenti.

2. Po duhovnjih pa bo glavna pobožnost zvezcer z večerino sv. mašo, ki ne sme začeti pred 5. uro in ne po 8. uri. To je sv. maša v spomin zadnje Gospodove večerje in Cerkev želi, da bi kar največ vernikov iz rok svojega dušnega pastorja prejelo sv. obhajilo. Ta sveta maša ob času, ko je Gospod postavil zakramenta sv. R. T. in sv. mašnikega posvečenja, morajo verniki obhajati v sv. veselju povezani s svojimi duhovniki v božjo družino.

3. Pri zadnji večerji je Kristus umil apostolom noge in prav tako so umivali noge dozdaj škofje v stolicah 12 moškim (strežnikom, starškom ali bogoslovjem). Novi obred daje možnost, da vsak dušni pastor napravi to v svoji duhovniji in s tem spomini svoje vernike na veliko zapoved ljubezni, ki jo je Jezus tako slovensko proglašil prav pri zadnji večerji. Zato je ta obred vključen v sv. mašo samo.

4. Po sv. maši nese mašnik sv. R. T. na posebno lepo okrašen stranski oltar, da verniki lahko častijo Jezusa skritega pod podobo kruha pozno v noč in mu zadoščajo za neštevilne žalitve ludobnega sveta.

KATOLISKI GLAS

nedenadkriljive sladkosti neskončne božje ljubezni.

Sreca blaženih bodo doživelva tisto veliko srečo, po kateri vsi ljudje hrepenijo, pa je na svetu ni mogoče dosegati. Ima samo en dom: nebesa.

Njihova telesa bodo poveličana, t. j. poduhovljena (skrivnost, ki je danes ne razumem!), izredno poljepšana in spolnjenja; ne bodo več okušala neboleznih trpljenja in ne smrti; visoko bodo povzdignjena nad zemeljske slabosti, vsa lepa in čista se bodo bleščala kot sonce. Drug nad drugim bomo zamaknjeni strmeli in eden v drugega kar zagledani, tako imenitno in bogato bomo ozajščani.

Poleg tega vedno v prijetni prijateljski družbi, polni svetega soglasja, brez najmanjšega trenja in prepirov, brez vsakega sovraštva, mržnje, jeze in zavisti, vsi prežeti z duhom ljubezni in dobrte.

In še izobilje vsestranskih duhovnih dobrin in naslad, v središču in nad vsem pa brezprimerne neskončnosti Bog, vir in počelo in delivec tiste večne blaženosti.

Vse to presega celo najbolj gornostanske sanje, a je v resnici še mnogo lepše. Žal, da vsi ljudje ne bodo uživali te mikavne skrivnosti, ker ne bodo videli nebes. Bog ne daj, da bi kdo izmed nas stal izven! Pogoj za poveličano stanje nebeske slave in blaženosti so besede presv. nebeskega Očeta in sicer zadnji dve: »Ta je moj ljubljeni Sin, nad katerim imam veselje, njega poslušajte!«

Ostanimo zvesti Jezusovemu nauku in po njem živimo!

vlekle naše svetne zabave. Dva dogodka sta spremenila smer njegovega življenja, nameč bolezni in pa procesija v Spoleto v čast Materi božji. Ko je zagledal podobno M. B., je Marijin pogled segel v njegovo sreco. Začutil je silen ogenj do Boga, obenem mu je v hipu postal jasno, da ga Bog kliče v samostan. Vstopil je k pasijonistom, ki širijo posebno pobožnost do Kristusovega trpljenja in žalostne M. B. — V nekaj letih vzornega redovnega življenja je dozorel v svetnika. Umril je 24-leten. Pazimo, da nas svetne zabave ne odtrajajo od praktičnega verskega življenja in od Boga. Kdor Marijo zvesto časti, se ne pogubi.

duše pravičnih bodo brez madeža, popolne in brezhibne v svetosti in naravi ter potrjene v dobrem in v milosti, tako da bo v tistem dovršnem nadnaravnem stanju vsak greh in vsakršna nepopolnost izključena in kratkomalo nemogača; imel bo popolno (božjemu podobno, a ne enako) spoznanje Boga, njegovega bistva, moči, treh božjih oseb; opremljene bodo s tako zvano lučjo slave (luč slave je najvišja spoznavanja moči, ki jo more ustvarjeno bitje doseči in sponh zleti in ki jo imajo samo blaženi v nebeskem kraljestvu) in z njih bodo gledale in občudovali vse neizmerne tajne neskončnega Stvarnika, spoznale njegovo brezmejno dobroto in skozi vso večnost uživale neminljive ter

Iz življenja Cerkve

SALEZIJANSKI MISIJONARJI

Salezijanska družba ima veliko misijonskih poklicev. V preteklem letu je odšlo iz glavne hiše v Torinu 125 duhovnikov in 50 salezijank v misijone in sicer v Indijo, Avstralijo, Brazilijo in Osrednjo Ameriko. Pred 80 leti je sv. don Bosko postal prve člane svoje družbe v misijone, danes pa ohrabruje salezijancev 28 milijonov duš v misijonskih pokrajinah.

GRADBA STANOVAJANJA

Pod varstvom svetega Boštjana je pomozni škof glavnega brazilskega mesta Rio de Janeiro začel graditi velike bloke stanovanj, ki bodo namenjeni predvsem revnim ljudem. V novih stavbah bo 1200 stanovanj. Zgradili bodo tudi cerkev, šolo, tržnico in vse druge prostore, ki so potrebni za mireni razvoj življenja.

SAMOMORI V ZAHODNI NEMČIJI

Med vzroki smrti je samomor v Zahodni Nemčiji na 12. mestu. Vsak dan umrje približno 20 ljudi zaradi samomora. Protestantski tisk razčlenjuje te podatke z vidično veroizpovedi: od 100 samomorcev jih je 75 protestantov, 20 brez vere in 5 katoličanov.

BOŽJI MLINI . . .

Poljsko sodišče je obsodilo na pet let ječe bivšega ravnatelja ministrstva za javno varnost Rosanskega. Obtožili so ga, da je zlorabil oblast in da je bil kriv grdega ravnanja z ujetnikom. Priporinjam, da je Rosanski sodeloval pri aretaciji poljskega kardinala Wyszinskega.

MISAL V JAPONSCINI

Salezijanska tiskarna v Tokiju je natisnila prvi misal za vsak dan v japonskem jeziku. V molitveniku so svete maše za vsak dan in kratki življenjepisi svetnikov. Delo je bilo ugodno sprejeti, saj so Japonci v enem tednu pokupili 1000 knjig.

DELO RIMSKIH KONGREGACIJ V PRETEKLEM LETU

Konzistorijalna kongregacija je ustanovila 21 novih cerkevnih pokrajin, 152 novih škofov ali škofijskih upraviteljev. Kongregacija za širjenje vere ima v upravi 682 cerkevnih pokrajin, ki obsegajo 82 nadškofij, 6 opatij, 191 apostolskih prefektur in 129 apostolskih vikarijatov. Nad 23 milijonov katoličanov spada pod to kongregacijo. Ima na razpolago 3 milijone katehistov, 24 tisoč duhovnikov, nad 60 tisoč misijonskih sester, skoraj 4 tisoč bogoslovcov in nad 10.000 gojencev v malih semeščih.

ANGLESKI KATOLICANI ZA SVOJE SOLE

Leta 1944 je bilo dovoljeno angleškim katoličanom, da imajo svoje sole. Za vzdrževanje in razvoj svojih šol morajo katoličani veliko prispevati. Dosej so skupno darovali 1.500 milijonov lir.

Razlastitev cerkvene imovine in zavest krivde

Kat. Cerkev ima kot pravno popolna in mednarodno priznana družba pravico, da daje značaj pravnih oseb raznim cerkvenim ustanovam, kot so cerkev, nadarbine, semenišča, samostani itd., ki tako postanejo subjekti javnih pravic in dolžnosti. Če hočejo ta pravna telesa vršiti naloge, za katere so ustanovljena, morajo imeti primer na sredstva, zlasti potrebljeno premoženje.

Ker se je često dogodilo, da so se javne ustanove in tudi posamezniki na krivčenju način polastili cerkvenega premoženja, je Cerkev že pred stoletji zagrožila ugrabitev in krivčenim posedovalcem cerkvene imovine težke duhovne kazni, zlasti vnaprej izreceno, apostolski stolici preprosto pridržano izobčenje. Cerkveni zakonik v 234 prav:

»Kdor bi se držil kakršno koli premično ali nepremično cerkveno imovino, stvari ali pravice, sam ali po kom drugem obrnil v lastno rabo in ugrabiti ali ovratiti, da ne bi njenih sadov ali dohodkov prejemali tisti, ki jim po pravu gredo, naj bo toliko časa v izobčenju, dokler ne bo same imovine v celoti povrnih, ovire odpravil in potem dosegel odvezo od apostolice; kleriku pa, ki stori to kaznivo dejanje ali vanj privoli, naj se vrh tega odzamejo kakršne koli nadarbine in naj postane nesposoben kakre druge dobiti, po preudarku svojega ordinarija naj se suspendira od izvrševanja svojih redov, četudi je dal polno zadoščenje in dosegel odvezo.«

TAM, KJER SO SI PRILASTILI CERKVENO IMOVO

Znano je, da so komunistične oblasti v sosednji Jugoslaviji ob priliki agrarne reforme kratkomalo zaplenile cerkvam, samostanom, semeniščem in drugim verskim ustanovam dober del premoženja in ga podržavile. Pa tudi razni privatniki, n. pr. bivši cerkveni koloni in kmetje, ki so imeli v najemu cerkveno zemljo, so si na bolj ali manj »zakonit način« to zemljo prilastili. Vsi ti so pač zapadli izobčenju.

Krivčenih prilastitev cerkvenega premoženja ni prinesla blagoslova, pač pa nemirno rest in strah pred neizbežnimi posledicami izobčenja. Mnogi krivčni posedovalci cerkvene imovine, posebno ko so prišli na smrtno posteljo, so začeli iskati način, kako bi storili v temi uveličali. Pa tudi nekateri duhovniki so zašli v mučne dvome in dušne težave: ob času podprtavljenja so moralni dajati oblastnikom poročila o cerkvenem premoženju, katastalne podatke itd., zaradi česar so začeli dvomiti, da niso tudi sami zakrivili »privolitev v razlastitev, v kateri govorijo kanon, in tako zapadli težkim cerkvenim kaznim.«

Pa da se omejimo na Solkansko apostolsko administraturo, ugotavljam, da so bili slični primeri predloženi krajevnemu ordinariju. Apostolski administrator msgr. Toro je tedaj naročil, naj duhovniki proučijo na predpisanih dekanjskih konferencah ta pastoralni problem in mu nato poročajo, da se bo nato lahko obrnil na pristojne oblasti.

KRIVO TOLMACENJE

Slo je torej za strogo duhovno zadevo: za pomirjenje vesti vernikov in duhovnikov, za odvezo od izobčenja, za spravo zahod s Cerkvijo. Toda civilne oblasti so tedaj dvignite krik, da duhovniki spletarji proti državnim zakonom, da hujšajo ljudstvo proti agrarni reformi, da skušajo ustvariti psihozno verskega preganjanja. Izvršili so stroge preiskave v raznih dekanjskih župniščih, zaplenili zapisnike dekanjskih konferenc in zadevne elaburate, zasišli razne duhovnike in samega ap. administratorja. Vse kaže, da smo pred novimi procesi...

Zavest krivde, ki v zvezi z razlastitvijo cerkvene imovine tlači prenakerovo dušo in Jugoslavijo, vpije po spravi s Cerkvio, po sporazumu s sv. stolico. Te pekoče vesti in tega neznosnega dušnega nemira ne bodo državne oblasti nikoli prevpile z u-

vedati novič, ki te bo zelo užalostila. Tvoj malo Ivanček ima sedaj samo eno nogo. Drugo so mu morali to noč odrezati.«

Ivanček si je s svojim delom prisluzil komaj 1.300 frankov, oblike pa je stata 9.000 frankov. Toda kar čez noč se je začela zgodba raznesla po vsej Franciji in malo Ivanček od vseposod prejema sedaj denarna pisma z izrazi sočutja francoskih otrok. Darovi so že dosegli milijon frankov; poleg denarnih darov je dobil tudi enajst belih oblik za prvo sv. obhajilo. Neka mati mu je poslala trak za na rokav, drag spomin na svojega sinčka, ki ji je pred kratkim umrl.

Resnična zgodba francoskega dečka lahko marsikaj pove, razvajenim otrokom se danega časa.

strahovanji niti ne potlučile s procesi in jecami.

Slovenski človek se predobro spominja Napoleona. Ji je ob novici, da ga je papež izobčil, brezbrizno vzlkniknil: »Briga me! Bodu morda radi izobčenja mojim vojakom padle puške iz rok?« A le malo časa pozneje so premraženim francoskim vojakom v Rusiji puške zares padale iz rok: Napoleonu pa je padla z glave — cesarska krona!

IZ ŽIVLJENJA NAŠIH LJUDI

SMRT DUHOVNIKOV

Dne 18. februarja je umrl č. g. Albín Kranjc, župnik v Ročah pri Tolminu. Pokojni je bil doma na Ponikvah, star 40 let, služboval najprej kot kaplan v Idriji, nato v Ročah. Mnogo je pretrpel med preteklo vojno, zlasti živčano, ko so ga imeli Nemci že zvezanega in je bil na tem, da ga ustrelje. Posledice je nosil do konca in do takoj zgodne smrti. — Napadla ga je pljučnica, bil je prepeljan v vipavsko bolnico, kjer je podlegel, ker mu sreči ni vzdržalo. Pogreb je bil v rojstni vasi Ponikve 21. t. m. ob udeležbi krog 25 duhovnikov. *

Dne 21. t. m. je umrl zlatomašnik gospod Valentin Batič, na Slapu pri Vipavi, kjer je živel upokojen, a vendar že krepko vršil svojo službo skoraj do konca. Pogreb je bil v četrtek 23. februarja. Bog naj ima povrne za vse dobro, ki sta ga storila in jima da večni počitek od zemeljskih trudov.

<h

Titovski komunisti trdijo: Vlada se je odločila da nam zgradi kulturni dom

Nedeljski »Prim. dnevnik« (19. februar) je objavil novico, da je titovska imobiliarna delniška družba »DOM« prejela 175 milijonov lir kot prvi obrok za zgradnjo kulturnega doma v ul. Petronio št. 4. V zvezi s tem je dal predsednik odbora za zgraditev Kulturnega doma istemu listu kratko pojasnilo. V tem poudarja, da bo lastnik stavbe omenjeni na družba »DOM«. Po njegovem mnenju bo ta družba tudi izključni upravitelj tega poslopja. Lastnik bo glede uprave omejen v toliko, da bo moral dajati slovenskim kulturnim organizacijam v Trstu možnost do souporabe.

Znano je, da so se nekomunistične slovenske organizacije potegovale zato, da se razdeli odškodnina za uničeni »Narodni dom« v hotelu »Balkan« med vse slovenske kulturne organizacije, ne pa da se da samo titovcem. Zakaj titovci so pri administrativnih volitvah spravili v tržaški občinski svet komaj enega sestovalca klub orjaškim finančnim sredstvom in moralni zaslombi sednje države. Zato titovci ne morejo predstavljati celokupne »jugoslovanske kulturne skupnosti« v Trstu, o kateri govori londonski memorandum. Ako pa ne bi vlada prišla na razdelitev tega denarja, se je predlagalo učinkovito jamstvo, da bodo v tem kulturnem domu zagotovljene koristi netitovskih kulturnih organizacij. Vse to je naletelo na gluha ušesa, kot poudarja g. dr. Dekleva v svojih izjavah v nedeljskem »Prim. dnevniku«. Ne da bi vlada prej poskrbela, da se vse kulturne organizacije med seboj domejijo o lastništvu, upravi in uporabi, so kar izročili denar, ako je verjeti izjavam titovcev, češ, sedaj pa se kar Slovenci sami med seboj krejate in uredite zadevo. Nekomunisti bi morali sedaj priti k titovcem, kakor berači, da si morda ondi od časa do časa izprosijo prostor.

Neki rimski dnevnik (Tempo 9. februar 1956.) je nedavno očital slovenskim duhovnikom v Trstu, da

bilo nobenega razloga. Katoliški duhovniki po vsem svetu so morali na god sv. Frančiška, ki je bil lansko leto na torek opraviti sv. mašo v plašču bele barve — zato je nesmiseln govoriti o kakšnem uporu proti tržaškemu škofu.

Smešna je trditev, da bi slovenski duhovniki grozili italijanskim in to celo z batinami. Gotovo, kot čutijo italijanski duhovniki s svojimi ljudmi, med katerimi delujejo, tako čutijo tudi slovenski duhovniki s svojimi ljudmi, a to se ne pomeni da so zagrizeno nacionalistični.

Od kar je rimski dnevnik prinesel gorji dopis, je minilo že 14 dni in čudimo se, da prof. Romano še vedno molči. Zdi se, da s tem potrujuje, da je vse res, kar je objavil rimski list o slovenski duhovščini na Tržaškem. Gospoda prof. Romano spoštujemo in ga imamo za poštenega in

krščanskega človeka, zato se nam zdi njegov molk nedoposten. Sodimo, da bi bila njegova dolžnost, da bi pojasnil, ali je res dal takva poročila dopisniku rimskega lista ali ne. In če jih je zares dal, naj dokaže, kdaj je bil pretep v openski zakristiji in kdaj so slovenski duhovniki grozili italijanskim? Povedal naj bi imena. Slovenski duhovniki na Tržaškem ne bi hoteli ostali oblateni pred italijansko javnostjo.

Ce gospod profesor Romano ne bo dal nobenega odgovora, potem bomo vedeli, da služijo take izjave za pripravo na bližnji volilni boj, ki ga je treba usmeriti proti peščici Slovencev, ki sogrožajo 50 milijonov Italijanov. Toda spoštovani gospod naj ve, da uporabljanje nemoralnih sredstev, kot je blatenje in obrekovanje slovenskih duhovnikov, tudi v volilnem boju za vernega človeka ni dopustno.

Ciničen nasmej . . .

Pred tednom dni so pod varstvom policije v Sesljanu preložili z vlaka na avtobus trinajst fantov beguncov, ki so jih obrali v begunškem taborišču v Vidnu, da jih izroče na meji pri Fernetičih jugoslovanskih oblastem.

Kdo so bili ti begunci, nam ni znano. Ni važno. Vemo le, da so bili iz Jugoslavije. Med prestopom z vlaka na avtobus je skušal eden izmed teh nesrečnih žrtv pobegniti. Zaradi divjaškega nastopa policeje se je žrtvi beg ponesrečil. Policiisti so se na tako divjaški način iznesli nad ubogim beguncem, da so se zgražali vsi potniki, ki so videli ta mučen prizor. Tačko postopanje je primoč le za tatove in morilce. Nesrečnéž je že tu okusil, kaj ga čaka na oni strani Fernetičev.

Ko se dan za dan nadaljuje ta tajna kupčija in trgovanje z ljudmi, ki so za težko ceno pobegnili, ne moremo razumeti postopanja vedno nasmejanega zunanjega ministra Martina. Njegov nasmej nam postaja sumljiv in v brk takim scenam naravnost eničen. Ali ima morda diplomatski kovček londonskega sporazuma dvojno dno? Eno dno za listine, ki so za javnost, in v drugem skrivnem pa še tajni sporazumi o izročanju beguncov?

Neprestano izročanje, ki se vrši tajno, in pa način, kako so se policisti zverinsko znesli nad beguncem, ki je v zadnjem trenutku še enkrat hotel izbrati svobodo v državi, ki se s svobodo ponaša, nas silijo, da ponovno dvignemo glas, protestiramo in javno ožigosamo tako postopanje. Dovolj kupčevanja za ceno človeških žrtv! To je rabeljski sporazum, to so rabljivi pomagači. Begunci, ki so postavili na kočko svoje življenje, da so si izbrali svobodo proti Zapadu, sedaj ta Zapad vrača. In to država, kjer usmerja državno politiko demokričanska vlada, država, ki se ponaša z visoko civilizacijo, krščansko kulturo in demokratično tradicijo!

Če ti beguni niso začljenjeni v Italiji, ki ima dovolj lastnih problemov, naj Italija črta iz svoje ustawe člen o pravici političnega azila, ali pa naj poskrbi, da ti begunci morejo dalje v svet in tja, kjer bodo mednarodne organizacije, ki imajo skrb za begunce, zanje res poskrbele. V Italiji pa deluje nešteto organizacij, ki skrbe za begunce, pa izgleda, da so postale le dobra plačana mesta za italijansko uradništvo, ki z izročanjem beguncov kaže svojo skrb zanje.

Pri tem tako črem madežu italijanske demokracije je edina sveta točka dejstvo, da se najdejo v vedno večjem številu ljudje, ki tudi javno protestirajo zoper svojo vlado in njeno ravnanje. Tako je ob pri-

»če bi televizije ne bilo, bi se ti gotovo še naprej moral jeziti na Francoze in Nemce, ki bi, kakor do sedaj, še naprej motili slovenske večerne oddaje iz Trsta.« Za Majdo vem, da bo ohranila svoje sprepremjanje, zase sem pa vesel, da smo sedaj s tržaško slovensko postajo toliko pridobilni. Ne samo če dan, tudi zvečer nam bo služila in jo bomo jasno slišali. Res, ne bo več treba izgubljati potrpljenja in tresti ubogi aparati, ki ni imel krvide, če v zmešnjavi glasov ni mogel vedno razbrati pravega. Tržaške slovenske oddaje se sedaj jasno in razločno slišijo v Gorici in upam, da tudi drugod po Primorski. To je za nas vse veliko zadostenje, saj so vendar ravno večerne ure najbolj primerne za poslušanje radijskih oddaj. Zato smo zadovoljni in hvaležni vodstvu italijanske radijske družbe (RAI), ki je uveljavilo potrebo ter ojačilo tudi postajo Trst A ter obeta, da bo sprejemanjše bolj izboljšalo z zvezno in ojačevalno postajo Vrhnu sv. Mihaela.

Isto velja za opoldanska poročila ob 13.15. Za one, ki pridejo z dela opoldne, so prekasna; za one, ki pridejo iz šole, so prezgodnja. Torej ob neprimernem času. Mnenja sem namreč, da so ravno dnevna poročila tista, kar ljudje najbolj poslušajo in bi zato moral biti za ljudi ob najbolj primernih urah. Sedanje ure so celo zvečer zelo neprimerne, ker ne upoštevajo na-

cina življenja slovenskega poslušalca, ki je največkrat kmet, delavec ali meščan.

2. Druga želja zadeva nedeljski opoldanski program. Ravno ob 12. do ene, ko so ljudje običajno pri kosilu in najrajši na vijejo radijske sprejemnike, so tržaške radijske oddaje najbolj puste. Otroske pravljice morda zanimajo tudi odrasle, mene sicer ne, toda to, kar sledi pravljicam, je običajno tako prazna muzika, da je škoda za čas in stroške. Tudi gledate tega so bile zadnje spremembe lanskog leta zelo ponečcene.

3. Končno še želja gledate verske ure ob 11.30. Preteklo nedeljo sem jo slučajno poslušal, ker navadno zaradi zaposlitve tisto uro nisem prost. Slišal sem, da je navedeno opozoril, da je poteklo letos v februarju tretje leto, kar deluje verska ura na radiju Trst A. — Gledate ure je tukajšnje mnenje, da mora ostati, ker je tako silno potrebna. Cerkev je vendar danes v svetu tako odločilno dejstvo, da njenega življenja in delovanja nihče ne more prezreti. Ne samo prijatelji, tudi nasproti, ker Cerkve žele, da so obveščeni o njem življenju in delu. Zato bi celo rek,

Autovie Carsiche

Po naših vasih okrog Trsta prevažajo avtobusi znanega podjetja Autovie Carsiche. Koliko je teh avtobusov? Menda ne zna niti sam gospodar! Gotovo čez dvajset! Ne spotikamo se nad zanimivim dejstvom, da se je inventar čudno hitro pomnožil, spotikamo se nad tem, da je sedaj gospodar zopet dvignil cene za tedenske listke naših delavcev. Pravimo zopet, ker si namreč g. Ferjančič-Ferian večkrat dovoli ta luksus in sicer posrečeno zase izbere na vladivo čas najhujšega mraza, ko ljudje avtobuse najbolj potrebujejo. Značilno je tudi to, da se povisjanje ne zgodi naenkrat na vseh številnih progah, ampak vedno samo na eni. Sedaj se je to zgodilo na progi Trst-Boljune-Dolina-Mačkovlj. Ko se Breg umiri, pride na vrsto Kras!

Ni ga človeka na Tržaškem, ki bi bil zadovoljen s tem podjetjem. Zato pa ne mine niti eno leto, da ne bi brali prav o tem podjetju v vseh naših časopisih stalnih pritožb. Pozimi v številne avtobuse »slovenskega« podjetja »Autovie Carsiche« naletajo sneg, poleti dež, stalno pa na vse pretege piha, ker se niti ena vrata prav ne zapira. Gospodar se na vse javne in privatne pritožbe požvižga, malo posmeje, tudi kaj obljubi, podobno kakor oni drugi pri kamnolomu v Boljuncu!

Pretekli teden bi se hila skoraj zgodila v Mačkovljah zelo težka nesreča. Na avtobusu so iz neznane vzroke popustile zavore in cesta je bila zelo nagnjena, od Mačkovlj proti krizpotu. Na vozlu je bilo okrog 20 potnikov. Na veliko srečo ni šefer zgubil prisotnosti duha in je vozilo ustavil ob cestnem zidu. Avtobus se je pokvaril in tudi šefer se je moral zateči po prvo pomoč v bolnico, potniki pa so ostali zdravi, seveda so doživeli veliko strahu.

Kaj pa oblasti? boste rekli vi srečni iz drugih krajov. »Bog je visoko, kar je delek«, pravijo v lepem pregorcu v Srbiji, ubogo ljudstvo pa trpi. Trst sicer ni daleč, toda na prometnem uradu so vrata za naše upravičene pritožbe zaprta. Gospodje s prometnega urada se vožijo v lepih avtomobilih in poznamo »Autovies« samo od zunaj in te so na zunaj tudi lepe kakor Potemkinove vase! Potnikom iz Brega svetujemo samo veliko več sloge in razumevanja za skupne koristi. Edino po tej poti bi se dalo kaj doseči.

„Modrostne kapljice“

Višja šola za mednarodne iznajdbe v Frankfurtu je pozvala ljudskošolskega učitelja Hansa Kruseja, naj nemudoma opusti svojo melišinsko-vzgojno metodo, edinstveno v zgodovini šolske vzgoje, ki je temeljila na »modrostnih kapljicah«, ki jih je imenovani učitelj dajal manj nadarjenim otrokom?

Po izjavah učitelja Kruseja se je njegov moderna metoda popolnoma obnesla in iz zaostalih učencev je napravil najboljšev v razredu.

Zdravniksi so začeli bojkotirati njegovo metodo takrat, ko je učitelj Kruse izdal knjigo o rezultatih svoje nove metode. Učitelj Kruse je zavrnil opozorilo frankfurtskih zdravnikov, če da je treba modernim otrokom pomagati. Sam je prisel do tega prepričanja, ko je opazoval statistiko, ki jasno znači, da so v zadnjih 25 letih dijaki izgubili 12 od sto svojih umskih zmožnosti in 26 od sto spomina. Zdravniški pregledi pa so dokazali, da 50 od sto vseh šolo-obveznih otrok tripi na živilih. Učitelja Kruseja je ta statistika globoko pretresla in začel je iskati sredstev, ki naj bi pomagala učencu se mladjini. Začel je najprej pri živalih, posebno na psih, ki jih je poiskal med najbolj dijimi shrezdoma. Po njegovih izjavah so že po nekaj tednih postali ti zanemarjeni in divji psi ubogljivi in poslušni z zelo razvitim razumevanjem. Po tej srečno prestani preizkušnji je začel z otroki. Izbral je 14 najbolj zaostalih otrok in jim trikrat na dan skozi 10 tednov dajal svoje moderno zdravilo, tako imenovano Weisheitsropfen (modrostne kapljice). Učinek ni izostal. Postali so najboljši učenci razreda. Učitelj Kruse je o svojem novem zdravilu zatrdir, da ojači zmožnost koncentracije in spomina.

„Katoliški glas“ v vsako slovensko družinol

ZSSR in Jugoslavija

Na kongresu sovjetske komunistične partije v Moskvi so polhvalili Jugoslavijo. Ko so prebrali Titovo pismo, so vsi udeleženci vstali in pleskali. V Beogradu trdijo, da so sovjetski komunisti spremeni svoje dosedanje stališče, ko so rekle, da je mogoče doseči komunizem po raznih poteh, in nele po eni sami, kot so trdili doslej. S tem so priznali, da je imel prav Tito, ki so ga vrgli iz Kominforma. Zato upajo, da bo normalizaciji odnosnjev med Sovjetsko zvezo in Jugoslavijo kot država kmalu sledila tudi normalizacija med sovjetsko in jugoslovansko komunistično partijo. To bi pomenilo, da bi se jugoslovanski komunisti vrnili v materin brlog. In kakor se je svetopisemski izgubljeni sin vrnil v veliko veselje svojega očeta, tako bi se Tito in njegovi vrnili v veliko veselje svetovnega komunizma. Nihče seveda ne vpraša, kaj bi bilo z ubogim ljudstvom v Jugoslaviji, ki se je po prelому s kominformom vsaj za največje silo oddahnilo, čeprav mora še vedno okušati tolikšne trdote komunistične diktature.

da se o Cerkvi na tržaškem radiu premalo govori in da bi morali imeti tedensko še eno večerno uro določeno v ta namen. Z veseljem pozdravljamo premišljevanja ob petkih v postu, le to si želimo, da bi ta večerna oddaja ostala tudi za naprej in ne ob tako pozni uri. Seveda bi to ne smelo biti v breme tržaških duhovnikov, o katerih je znano, da že ves čas le za božji lom skrbe za versko uro. Vodstvo tržaškega radia naj bi imelo svoje poročalce za versko uro tako, kot jih ima za ostale oddaje, seveda pod kontrolo cerkvene autoritete. Potem bi take verske ure lahko postale še bolj aktualne in skrbno pripravljene. Uverjeni smo, da bi se iz tega rodilo veliko dobrega, saj je znano, kako žejni so ponekod duhovne besede, ko jih dan na dan pitajo le z marksističnim materializmom, da ga imajo čez glavo.

Vodstvo radia Trst A naj oprosti, če sem obenem s čestitkami za novi napredok povedal tudi nekaj svojih želja. »Katoliški glas« kot glasilo katoliških Slovencev mora povedati tudi, kaj si ti želite.

Goriški poslušalec

Sv. Ivan

Tudi pri nas se uresničuje star pregovor, da se nobene zime ni pojedel volk. Letosnja nam je dolgo prizanašala, zato pa nam je februar prinesel mraz in led, kakor že dolgo ne. Ena izmed posledic je tudi ta, da kar naprej klenka mrtvaški zvon. Največ jih umrje v glavni bolnicu, ki ima nekatere oddelke prenatrpane. Pretekli teden je ondi samo na en dan umrl 48 moščanov. Med temi, ki so nas letos zastopili, je tudi 80-letna Ivana Zajec, roj. Klun, ki smo jo pokopali 14. februarja. Pokojnica je zgubila moža že v prvi svetovni vojni. Od tedaj je bilo njen življene samo delo in trpljenje. Podnevi je delala doma, ponoči pa je čistila tramvajske vozove, da je mogla preizvljati svojo številno deco, od katere so še vsi živi. Umrla je lepo spravljena z Bogom in z veliko vdanostjo v božjo voljo. Preostalim v znani Zajevi družini iskreno sožalje, pokojnici pa večni počitek!

Bazovica

Na pustni tork ponoči ob 23: »polnočni zvon z visokih lin krepko zaklenkal je«. Opazoval je, da bo kmalu konec pustnega veselja in da bo začel resni čas. Slovenski človek je bil vajen, kot lepo pravi S. Gregorčič, da splesiča in gledišča se povsod zapirajo, v odpri pa svetišča se zemljani zbirajo; ko je začel postni čas s Pepelico. Na žalost so se časi zelo spremeniли. Za zabavo ni nikoli mraz, je vedno čas, nič ne škoduje zdravju, iz žepa gre lahko brez vsake mere. Vse drugače pa je, ko gre za šolo, cerkev, kulturo; zabebe, ni časa, se bojim za zdravje, se mi ne da, nimam denarja. Polnočnega zvona niso slišali in tako so se mnogi — tudi zelo mladi vračali domov šele v

Navodila g. nadškofa za osemdesetletnico sv. očeta

1. Dne 2. marca, na prvi petek in obletico rojstnega dne sv. očeta naj bi vsi duhovniki opravili sv. mašo za sv. očeta, verniki pa naj v obilnem številu darujejo zanj sv. obhajilo.

2. V nedeljo 11. marca, ko bo sv. oče v vatikanski baziliki obhajal obletino kronanja, naj bo po vseh duhovnjih zunanjih slovesnostih osmedesetletnice. Pri vseh svetih masah naj se pridiga o papeštvu in popoldne naj bo ura češčenja z zahvalno pesmijo. Verniki naj veliko molijo za sv. očeta.

3. G. nadškof želi, naj bi ta dan zbrali v vsej nadškofiji sveto denarja, da bi jo poslal sv. očetu kot izraz hvaličnosti za vso pomoč, ki jo je nam v teh 17 letih sv. oča naklonil.

5. Po možnosti naj se priredi vsaj po večjih središčih tudi akademija v čast sv. očetu.

Seja mestnega občinskega sveta

Dne 16. februarja je imel mestni občinski svet svojo redno sejo. Glavna točka sporeda je bil proračun za leto 1956, ki ga je prečital podžupan Poteržio. Iz pod-

jutranjih urah. Pa da bi bilo vsaj tako konec, Ne! Od sobote do srede je komaj 4 dni. Zato je bilo treba zaokrožiti število vsaj do 6. Govorimo pogostoma o brezposelnosti, pogostoma pišemo prošnje na vse strani, da bi mladino in očete zaposlili, toda velikokrat se močno lažemo in bi bilo za nekatere boljše, če bi prošnje v koš vrgli. Bog ve, če se kaj premislimo, da je v vinu in ponočevanju telesna in dušna — poguba? Na žalost ne moremo zaključiti z našim pesnikom: »spepeli dan ni dan več tvoj, tvoj je vstajenja dan. Veselje, da in mnogo veselja, a v veselju je treba mere in pameti. Jutri je še en dan in morda trdi dan, zate, za otroke, za ženo, za ubogo žalostno mater.«

Te dni je sestra smrt imela pri nas kot drugod še precej dela: v večnost je povabila tri stare osebe in mlađo ženo. Zadnja je bila ravno mlada vdova Marija Grgić-Tehova iz Bazovice. Dolge mesece je neizreceno hudo trpela v bolnišnici, kjer je tudi njen trpljenje minilo. Sinu Oskarju, ki je lansko leto odšel v Avstralijo, hčerki Zmagi, žalostni materi Helleni, zvesti naročnici »Kat, glasus, in vsem sorodnikom naše iskreno sožalje, pokojnici pa večno plačilo za njen dolgo trpljenje.«

Trebče

Prejšnji teden je umrl oče našega župnika g. L. Rozmana. Pokojni je dočakal visoko starost 91 let. Umrl je v rojstnici v Šmilhelu pri Šempeteru na Krasu. Bil je priden delavec-upokojeni cestiar, ki je z delom in trudom vzgojil 6 pridnih otrok. Globoka vernost in velika ljubezen do družine sta bili dve najlepši odlike pokojnika. Z gospodom župnikom in njegovim sestrom sočustvuje vsa vas. Obema naše sožalje.

s vse ljubitelje naše mladine, naj priskočijo na pomoč, da si šola ustvari tako potrebno knjižnico.

Števerjan

Občinska podpora ustanova (ECA) je pretekli teden razdelila med revnje držine zimsko podporo v znesku 100.000 lir. Vsaka revna družina je dobila za 4000 lir živil.

Ožji občinski svet je odobril nakup 100 m² grušča za popravo občinske poti na Prevalu.

Goriška prefektura je odobrila naši občini prispevek 450.000 lir za zaposlitve brezposelnih, in to namesto vsakoletnega delovnega centra (Cantieri di Lavoro). Občina namerava to vstopo uporabiti za popravo poti od Grojne do Števerjanske cerkve.

*

V soboto 18. t. m. sta kljub hudi zimi stopila pred oltar zlatoporočenca Rudolf Tomazič s svojimi 74. leti in Marijo Lenardič z 78. leti, da se zahvalita Bogu za posebno milost. Oba sta dobra in verna kristjana. Rudolf je že okrog 20 let Števerjanski grobar. Zlatoporočenec voščimo še obilo božjega blagoslova in tolazibe v težkih starih letih!

Jazbine

Tako je bilo mraz, da nas niti pustne šeme niso posebno zanimale. Skoraj ni bilo mogoče drugega delati kot na gorkem modrovati. Kjer je hiša, seveda, zgrajena tudi za hud mraz! Malo jih je. Naše revne mlake in potoki, vse je zamrnilo. Po globokih vodnjakih je še nekaj vode, a burja nam vanje zanaša, kar hoče. Če bi imeli elektriko, bi si upali z motorno črpalko dvigniti vodo izpod Kresovnika na Počivalno v zbiralnik in odtod po Dolgem bregu in še kam naprej. Zakaj naši občinski očetje v Števerjanu ne mislijo, da nam na ta način preskrbe vodo? Gotovo je v hribu več kot eden studene, in električni tok imajo: električne črpalke bi rešile problem vode. Celotna vetrna pogon bi šlo tam gori. V Jazbinah je tudi vetrna preimalo. Drugače bi si bili že kdaj s to gonilno silo pomagali.

Poleg vetra in vode se z ove začnejo tudi volitve, ki se bodo letos vrstile, kot pravijo. Na to besedo se rima beseda snubite. In res je že neki časopis porabil predpustni čas (presneti!) tudi za to: Zopet so nas začeli snubiti, kot pred štirimi leti... Toda, osel gre le enkrat na led, in samo lahkomiseln mladi modrijani se plešejo po njem. Modrejši bolj misljivo na morebitni udor... Pravilno je oni časopis uginali: Za nobeno zadevo ni tako malo zanimanja kot za volitve. Vzrok je pri nas enostaven: Nihče pristojnih ni v štirih letih poskrbel, da bi se bila odpravila glavna ovira napredku v malih občini: da bi se skrčili upravljeni stroški. Namesto 2.200.000 lir, naj bi se izdalzo za upravo občine polovica, pa bi imeli vse potrebno.

Niščne pomaga ponovno menjavanje osebe za župana, ker noben župan ne more čudežev delati. Če bomo sploh iz Jazbin šli volit — navdušenja za to, reč ni nobenega! — bomo volili le tistega, ki nam zagotovi, da se uradništvo na občini skrije na župana, tajnika in občinskega sluga ali obhodnika, ki je lahko tudi pismenos. Ob priložnosti povemo še kaj drugega, kar nas teži.

Zimska pomoč

V goriških pokrajini so dosegaj nabrali 4.639.000 lir za zimsko pomoč brezposelnim in onemoglim. Za zimsko pomoč je darovalo tudi didaktično ravnateljstvo slovenskih osnovnih šol v ulici Croce 13.400 lir, učenci iste šole pa 11.482 lir. Nabirkata se nadaljuje.

Za šolsko knjižnico

Tudi pri nas je letos bud mraz, čeravno je v primeri s preteklimi zimami le malo snega. — V četrtek smo pokopali Valentina Kravina, očeta znanih učiteljev Han-

poholjšljivega papeževca. Šerif se mu je kratko zahvalil za podatke o sinu, glede

vnuča pa mu obljudil, da bo zadevo priporočil pri najbližjem sodišču v mestu Preston, — in potem so gospodu Siru Rihardu dejali, da lahko gre.

Častniki so mrko gledali za njim, in ko so se zaprla vrata za njim, je udaril višji šerif s pestjo ob mizo, da so vrči odskočili, ter je rekel: »Naj me vzame zlodej, če ne bi rajši tega-le starega Judeža spravil na vislice kakor pa njegovega sina, čeprav te mašne farje smrtno sovražim! — Zdaj je pravzaprav še manj gotovo, ali ga dobimo v pest. Zakaj vse skupaj utegne bili te starčeva zvijača, da bi si obvaroval svojo močjo, nas pa speljal na napeno sled. Prav nič čudno se mi ne bi zdelo, če morda doženemo, da je bil starec najprej zato v Sankey House, da je sina na nevarnost opozoril, in da je še potem prišel semkaj v Warrington — poizvedujete o tem! No in vi Bill, kakšnega mnenja ste vi?«

»Moje mnenje,« je dejal »Bill«, nagovorjeni podšerif, »je to, da moram iti še nočoj, to noč na delo. Podnevi far ni mogoč oditi iz Sankey House, ker sem bil ogledu razpostavljen v gotovi razdalji

zija in Tineta, ki službuje na Tirolskem. Družini izrekamo iskreno sožalje, pokoju na večni mir, ki si ga je po tolikem trpljenju zasluzil. Bil je namreč invalid iz prve svetovne vojne, katere posledica je bila njegova dolga bolezen.

Iz Beneške Slovenije

Podri so čemursko cementarno

Klub protestom delavstva je družba Italcentrie podrla cementarno v Čemurju in ves še uporaben material odpeljala v Čedad.

Delavci, ki so desetletja delali v tej tovarni in z zaslužkom preživljali sebe in družino, so zgrabili za krampe in lopate in podrli svojo tovarno. Mnogim delo kar ni šlo od rok, saj so vedeli, da jih čaka sedaj težka doba brezposelnosti, ki se lahko podaljša v leta in leta. V cementarni je bilo zadnje čase zaposlenih kakih 70 delavcev, tako da je sedaj 70 družin ob vsakdanji kruhu. Nekateri so se že odločili, da pojdejo na delo v Nemčijo in druge države. A tudi izselitev postaja vedno težja, ker so zadnje čase zdravniške kontrole zelo pootrili.

Čemurski župan je postal videmskemu prefektu protestno pismo zaradi podprtja cementarne.

K tej žalostni novici moramo dodati še najnovejšo nič manj žalostno. Minister za poljedelstvo Colombo je sporocil furlanskemu poslancu Ceccheriniju, da se Nadška dolina ne smatra za pasivno področje in zato ne bo delična pomoči, ki je bila odobrena za ostala gorata področja v videmski pokrajini. Gre tu za fond dveh milijard lir, ki so jih italijanske oblasti določile za Beneško Slovenijo. Kako, da je nenadoma prišla ta spremembu? Ljudje v Beneški Sloveniji so vajeni trpljenju, a novi udarec so jih kljub temu zelo potrli, da z veliko zaskrbljenostjo gledajo v bodočnost.

DAROVI ZA MARIJANIŠČE: Namesto evtvja na grob Furlančeve none 1000 lir.

Poslušajte versko uro na radiju Trst A vsako nedeljo ob 11.30!

O G L A S I

Za vsak mm višine v širini enega stolpe: trgovski L. 20, osmrtnice L. 30, več 7% davek na registrskem uradu.

Odgovorni urednik: msgr. dr. Fr. Močnik
Tiskarna Budin v Gorici

OBVESTILA

PRIHODNI TEDEN V GORICI: v sredo 29. 2. ne bo mesečne pobožnosti za žene; v četrtek od 5. do 6. ure ura češčenja pri Sv. Antonu za duh, poklic. — V petek 2. 3., zjutraj ob 6h sv. maša pred Izpostavljenim v stolnici; ob 7h pri Sv. Ivanu. Zvečer ob 8h posna pridiga pri Sv. Ignaciju. — V soboto 3. 3., ob 6h sveta maša s premisljevanjem v stolnici, ob 7h pri Sv. Ivanu. — V nedeljo 4. 3., ob 9h skupno mesečno sv. obhajilo za može vante pri Sv. Ignaciju.

MAR. DRUŽBA V GORICI: Izreden shod bo v nedeljo 26. t. m. ob 4.30 v dvorani.

POSTNE PRIDIGE V TRSTU so vsako nedeljo pri sv. Jakobu ob 4. uri popoldne. Ima jih p. Fidelis, kapucin iz Gorice.

POSTNA PREMISLJEVANJA so na tržaskem radiu v slovenskem jeziku vsak petek ob 10. uri zvečer.

KINODVORANA BAZOVICA predvaja v nedeljo ganljivi film: »Ne žalujte zaradi mene« (Non siate tristi per me).

OPOZORILO JUGOSLOVANSKIM BEGUNCIEM: Določeni krog oscb nas je obvestil, da imajo jugoslovanski državljanji, begunci, možnost prejema odškodnine za škodo, ki so jim jo med vojno povzročile nemške okupacijske sile.

V ta namen pa je potrebna natančna prijava škode z opisom okolnosti ter z načinom višine utprele škode po tedanji ceni.

V prijavi je treba navesti še osebne podatke oškodovanca, njegovo takratno in sedanje bivališče ter kraj in datum nastale škode. Po možnosti navesti tudi povzročitelja škode in priložiti morebitne dokazilne liste.

Begunci iz ozemlja Julisce Krajine, katero je bilo odstopljeno Jugoslaviji, ki niso optirali za ohranitev italijanskega državljanstva odnosno, ki jim je opečja bila zavrnjena, naj tudi, če hočejo, prijavijo škodo, ki so jo utrptili od strani nemških okupacijskih sil.

Prijavo je sestaviti v slovenščini, ali pa tudi v nemščini.

Prijave sprejema brezplačno pisarna dr. Avgusta Stiligoja v Gorici, ul. Garibaldi 9, kjer prizadeti lahko dobijo pojasnila.

IZ ARGENTINE smo prejeli knjigo »Ljudje Narteja Velikonje«, ki jo je izdala Slov. kulturna akcija. Dobi se v upravi našega lista ter v slov. knjigarnah v Gorici in Trstu.

Darlne pošiljke

v Jugoslavijo in druge države

r a z p o s i l j a

CITRUS

IMPORT - EXPORT

TRST

Via Torrebianca 27 - Telefon 2-44-67

taria, dokler nista slednji prišla mamica in striček, ga prijela za roko in peljala na oltarju.

Lady Worthington pa ni imela tako lahkih sanj. Dolgo ni mogla zatisniti oči; slišala je, kako je mrzla burja tulila o-krog oglo hiše in bila ob svinčena okna. Gospa je molila in mislila na svojega otroka, pa tudi na nesrečnega tasta. Se